

היום נלמד בעזרת ה':

כתובות דף קיב

והוא כמבי מיכסי: השטח הזה היה שווה לשטח שמ'בי מיכסי' עד 'אקרא דתולבנקי' שהוא 22 פרסה אורך על 6 פרסה רחב.

אייתו קמיהו אפרסקא: הגישו לפניהם אפרסק ענק שהיה בגודל אילפס (= מחבת) של כפר 'הינו', שהאילפס הזה מחזיק כמות של חמש סאה. אבל לאחר שנה הגיע לשם רבי אלעזר אך האפרסק התקטן כל כך עד שהוא החזיק אותו בידו, ואמר על כך את הפסוק האומר שארץ ישראל תהיה כארץ מלחה שאינה עושה פירות בגלל רעתם של היושבים בה.

חזנהו להני קטופי: הוא ראה אשכולות ענקיים שהיו נראים לו כמו עגלים. הוא קילל את הארץ שלא תוציא פירות כאלו טובים לגויים ששלטו בה אז. ולשנה הבאה באמת הפירות התקטנו והאשכולות נהיו בגודל של עיזים.

זיל לא תעביד לן כחברך: לך מכאן, ואל תקלל אותנו כמו שעשה חברך בשנה שעברה.

*

בברכותיה של ארץ ישראל: בשנה מבורכת ארץ ישראל מוציאה כמות עצומה של פירות - שטח של בית סאה היה מוציא 50 אלף כור, ואילו 'צוען' שהיא המקום הטוב ביותר במצריים שהיא המקום הטוב ביותר בשאר ארצות מוציאה רק 70 כור.

אני ראיתי בבקעת בית שאן: מקום זה היה בחו"ל ולא בארץ ישראל. אם בחו"ל יש מקום שעושה 70 כור ודאי שצוען (שהיא המקום הטוב בחו"ל) תעשה 70 כור.

דהו מרבו בה מלכי: היו מתגוררים שם המלכים של מצרים.

דהו קברי בה שכבי: חברון היא מקום שבו קוברים את המתים מכיון שאדמתה אינה מעולה לגדל פירות. ובכל אופן חברון 'מבונה' = בנויה בפירות פי 7 מצוען.

(המשך בדף הבא ↓)

יוצא לאור ע"י:

"אור הספר התורני" הוצאה לאור

052-7628377

להצטרפות:

mabatladaf18@gmail.com

052-342-4473

אפשר אדם בונה בית לבנו קטן: 'לחם' בנו של נח היו ארבעה בנים: כוש, מצרים, פוט, כנען. מצרים ירש את צוען שבמצרים וכנען ירש את חברון שבארץ ישראל. מדוע חברון בנתה לפני צוען, והרי מצרים היה אמור לבנות את עירו לפני כנען כי הוא גדול ממנו? אלא הכוונה שחברון מעולה יותר מצוען פי 7, דהיינו אם צוען עושה 70 כור חברון עושה 490 כור. וכל זה בחברון שהיא המקום הגרוע שבארץ ישראל, אבל מקום טוב שבה עושה 500 כור. וכל זה בסתם שנה, אבל בשנה מבורכת הארץ מוציאה פי 100 (כמו שמצאנו אצל יצחק שהארץ הוציאה לו 'מאה שערים' כלומר פי 100 משנה רגילה), סה"כ 50,000 כור.

*

סאה ביהודה היתה עושה חמש סאין: כל סאה היא סוג אחר.

קיבוריא: קמח גרוע שעושים ממנו פת קיבר.

משח = שמן. חמר = יין. עיבור = תבואה למזון. רעות מקנתי: ועוד נשאר בחלקת האדמה הזו מזון לבהמות שלי למרעה.

א"ל הוא בר אמורא: כשנכנסו ישראל לארץ וכבשו אותה מיד האמורי, אמר אמורי אחד לבן ישראל:

אכתי לא עיליתו בה וכו': עוד לא הספקתם לעלות לארץ וכבר החרבתם אותה? כי אני הייתי קוטף פי שניים ממך.

מחד גיסא: מצד אחד של הדקל אני קוטף 60 כור, אבל משני הצדדים יחד גם אני קוטף 120.

קלה מכל הארצות לבשל פירותיה: כלומר מהירה מכל הארצות.

*

פלטי לי מחדא: כשעליתי לארץ ישראל ניצלתי מקללה אחת מתוך שלוש קלות הכתובות במקרא. וכשסמכו אותו להיות 'רבי' (כי רק בארץ ישראל ישנה 'סמיכה' לחכמים) אמר שניצל מעוד קללה. וכשהושיבו אותו עם הדיינים שהיו עוסקים בסוד העיבור (מתי מעברים את השנה) אמר שניצל מעוד קללה.

*

לא אשכח מברא: הוא לא מצא מעבורת (ספינה) בכדי לעבור את הנהר לארץ ישראל. בלית ברירה הוא עבר את הנהר על קרש עץ שהיה מונח מצד לצד של הנהר בעודו מחזיק בחבל שהיה מתוח מעל העץ.

אמר ליה דוכתא דמשה ואהרן: אמר לו רבי זירא: הדבר לא נבע מפזיזות, אלא מחשש שמקום שמשה ואהרן לא זכו להיכנס אליו מי אמר שאני כן אזכה? ולכן לא יכולתי להמתין שמא לא אזכה להיכנס בסוף לארץ.

*

ר' אבא היה מנשק את הסלעים של עכו מרוב חיבתו לארץ ישראל, ר' חנינא היה מתקן את מכשולי העיר מחמת חיבתו לארץ כדי שלא יצא שם רע על הדרכם של ארץ ישראל. **ר' אמי ורבי אסי** כשהיו יושבים ולומדים והשמש הייתה מגיעה וזורחת עליהם היו עוברים למקום שיש בו צל, ובימים קרים היו עוברים ממקום צל למקום שהשמש זורחת עליהם, כדי שלא יוכלו להתלונן על ישיבת ארץ ישראל. רבי חייא בר גמדה היה מתגלגל בעפר ארץ ישראל.

קטגוריא בתלמידי חכמים: הרבה מסטינים ומלמדי חובה יעמדו עליהם.

צירוף אחר צירוף: יגזרו עליהם גזירות על גזירות.

שנאמר "וְעוֹד בָּהּ עֲשִׂרְיָה וְשִׁבְעָה וְהִיְתָה לְבַעַר": בסוף הגלות כשתשעה חלקים מעם ישראל יהיו אבודים ותישאר רק עשירית, גם העשירית תשוב ותהיה לבער, דהיינו שיגזרו עליה גזירות אחר גזירות.

בזזי ובזוזי דבזוזי: יבואו עליהם שוללים אחר שוללים.

שנאמר "כִּי עַץ נָשָׂא פְרִיֹו תֵאָנָה וְגִפְנֵי נָתְנוּ חֵילָם": מכך שנאמר "תֵּאָנָה וְגִפְנֵי נָתְנוּ חֵילָם" הרי שמדובר בעצי-פרי, וא"כ "כִּי עַץ נָשָׂא פְרִיֹו" מדבר על עצי-סרק שאף הם ישאו פירות.

הדרן עלך שני דייני גזירות וסליקא לה מסכת כתובות

"אהובי בניי ראו בראשון שתהיו בקיאים בארץ מסכתות... מסכת כתובות כולל כל התלמוד... הנני מזהירכם פעמים ושלש על זרה, ואז תצליחו ואז תשכילו בזה, ואם תוסיפו כהנה וכהנה אשריכם וטוב לכם". (רבי שעפטיל בנו של השל"ה הקדוש)